

SADRŽAJ

PREDGOVOR	5
-----------------	---

Ana Mrak-Taritaš, dipl. ing. arh.,
ministrica, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja

NOVOSTI U PROSTORNOM UREĐENJU, GRADNJI I GRAĐEVINSKOJ INSPEKCIJI

1. UVODNE NAPOMENE	19
2. PROSTORNO PLANIRANJE I UREĐENJE PROSTORA	22
2.1. Zakon o prostornom uređenju (Nar. nov., br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04)	22
2.2. Zakon o prostornom uređenju i gradnji (Nar. nov., br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12)	24
2.3. Novi Zakon o prostornom uređenju (Nar. nov., br. 153/13)	25
3. ZAKON O GRADNJI	28
3.1. Prikaz stanja	28
3.2. Zakonodavni okviri od 1990. do 2013. godine	29
3.3. Akti za građenje	31
3.4. Akti za uporabu	32
3.5. Novi Zakon o gradnji (Nar. nov., br. 153/13)	33
4. GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA	35
4.1. Analiza postojećeg stanja	35
4.2. Novi Zakon o građevinskoj inspekciji (Nar. nov., br. 153/13)	36
5. ZAKLJUČAK	37

Ana Mrak-Taritaš, dipl. ing. arh.,
ministrica, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja

ZAKON O PROSTORNOM UREĐENJU

1. UVOD	43
2. CILJEVI, NAČELA I SUBJEKTI PROSTORNOG UREĐENJA	45
2.1. Ciljevi prostornog uređenja	46
2.2. Načela prostornog uređenja	47
2.3. Subjekti prostornog uređenja	49
3. PROSTORNO PLANIRANJE I UREĐENJE PROSTORA	49
3.1. Informacijski sustav prostornog uređenja	50
3.2. Izvješće o stanju u prostoru	51
3.3. Odluka o izradi prostornog plana	51
3.4. Postupak izrade prostornih planova	52
3.5. Postupak donošenja prostornih planova	53
3.6. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske	54
3.7. Prostorni planovi	54
3.8. Prostorni planovi Državne razine	56
3.9. Prostorni planovi područne (regionalne) razine	57
3.10. Prostorni planovi lokalne razine	58
3.11. Građevinsko područje	61
3.12. Izgradnja izvan građevinskog područja	61
3.13. Planiranje unutar zaštićenog obalnog područja mora	62
3.14. Planiranje unutar prostora ograničenja	62
4. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA – LOKACIJSKA DOZVOLA	65
4.1. Lokacijska informacija	65
4.2. Nadležnost za izdavanje akata za provedbu prostornih planova	66
4.3. Lokacijska dozvola – pojam	67
4.4. Lokacijska dozvola – podnošenje zahtjeva	68
4.5. Lokacijska dozvola – lokacijski uvjeti	69
4.6. Lokacijska dozvola – posebni uvjeti	70
4.7. Lokacijska dozvola – stranke u postupku	71
4.8. Lokacijska dozvola – izdavanje	72
4.9. Uređeno građevinsko zemljište	73
4.10. Odgovornost	74
5. ZAKLJUČAK	75

Josip Bienenfeld, dipl. iur.,
 načelnik Sektora za pravne poslove u Ministarstvu
 graditeljstva i prostornoga uređenja Republike Hrvatske

**PRIKAZ ZAKONA O GRADNJI
 S POSEBNIM OSVRTOM NA IZDAVANJE AKATA
 ZA GRAĐENJE I UPORABU GRAĐEVINA**

1. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI	81
2. OPĆE ODREDBE	84
2.1. Predmet, cilj i primjena zakona.....	84
2.2. Pojmovi	85
2.3. Razvrstavanje građevina	88
2.4. Primjena i donošenje posebnih propisa.....	89
3. TEMELJNI ZAHTJEVI ZA GRAĐEVINU	89
3.1. Obveza ispunjavanja temeljnih i drugih zahtjeva za građevinu	89
4. ENERGETSKO SVOJSTVO ZGRADE	91
4.1. Zahtjevi energetske učinkovitosti.....	91
4.2. Instrumenti osiguranja energetske učinkovitosti zgrada.....	92
4.2.1. Elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom.....	92
4.2.2. Redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi	92
4.2.3. Energetski certifikat zgrade.....	92
4.3. Osoba ovlaštena za energetske certificiranje, energetski pregled zgrade i redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi	94
4.3.1. Uvjeti i način davanja ovlaštenja	94
4.3.2. Provedba programa izobrazbe	96
4.4. Neovisna kontrola energetskog certifikata i izvješća o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi	97
4.4.1. Uvjeti i način davanja ovlaštenja i njegovo ukidanje	97
4.4.2. Provedba neovisne kontrole	97
4.5. Registar i pravilnik o energetskim pregledima i energetskom certificiranju zgrada, te neovisnoj kontroli izvješća o energetskom pregledu i energetskom certifikatu	98
5. SUDIONICI U GRADNJI	99

5.1. Investitor	99
5.2. Projektant	99
5.3. Izvođač	100
5.4. Nadzorni inženjer	101
5.5. Revident	102
6. PROJEKTI	102
6.1. Izrada i čuvanje projekata.....	102
6.2. Vrste projekata.....	103
6.2.1. Glavni projekt.....	103
6.2.2. Izvedbeni projekt.....	105
6.2.3. Projekt uklanjanja građevine.....	105
6.2.4. Tipiski projekt.....	106
6.3. Utvrđivanje posebnih uvjeta i izdavanje potvrde glavnog projekta o usklađenosti s posebnim propisima.....	106
6.3.1. Obavijest o uvjetima za izradu glavnog projekta	106
6.3.2. Utvrđivanje posebnih uvjeta i potvrda glavnog projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola	107
6.3.3. Potvrda glavnog projekta za građenje građevine za koju se izdaje lokacijska dozvola	109
6.4. Kontrola i nostrifikacija projekata	110
6.4.1. Kontrola projekata.....	110
6.4.2. Utvrđivanje usklađenosti (nostrifikacija) projekta.....	110
7. AKTI ZA GRAĐENJE DO NOVOG ZAKONA O GRADNJI	111
7.1. Zakon o izgradnji objekata iz 1981.....	111
7.2. Zakon o građenju iz 1992.	113
7.3. Zakon o gradnji iz 1999.	115
7.4. Zakon o gradnji iz 2003.	116
7.5. Zakon o prostornom uređenju i gradnji iz 2007.....	119
8. TIJELA NADLEŽNA ZA IZDAVANJE GRAĐEVINSKE I UPORABNE DOZVOLE	121
8.1. Tijela nadležna u prvom stupnju	121
8.2. Pravni lijekovi, povreda službene dužnosti i dužnosti i ugleda ovlaštenog arhitekta i ovlaštenog inženjera.....	121
9. GRAĐEVINSKA DOZVOLA	122
9.1. Postupak izdavanja građevinske dozvole.....	123

9.1.1.	Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole.....	123
9.1.2.	Dokaz pravnog interesa.....	124
9.1.3.	Uvjeti za izdavanje građevinske dozvole.....	124
9.1.4.	Stranke u postupku izdavanja građevinske dozvole	126
9.1.5.	Dostava građevinske dozvole	127
9.1.6.	Rok za dovršenje zgrade.....	127
9.1.7.	Važenje građevinske dozvole.....	127
9.1.8.	Građevinska dozvola za pripremne radove.....	128
9.1.9.	Izmjena i/ili dopuna građevinske dozvole	128
9.2.	Građenje bez građevinske dozvole	129
9.2.1.	Jednostavne i druge građevine i radovi	129
9.2.2.	Posebni slučajevi građenja i obnavljanje oštećenih građevina	130
9.3.	Pravne posljedice građevinske dozvole i građenja bez te dozvole	130
9.3.1.	Prekršajna kazna i zaštitna mjera	131
9.3.2.	Obustava građenja i uklanjanje građevine.....	132
9.3.3.	Nemogućnost dobivanja uporabne dozvole.....	132
9.3.4.	Kazneno djelo protupravne gradnje	132
9.3.5.	Zabrana priključenja građevine na infrastrukturu	132
10.	POČETAK GRAĐENJA I GRADILIŠTE	133
10.1.	Prijava početka građenja i iskolčenje.....	133
10.2.	Odluka o privremenoj zabrani izvođenja radova	133
10.3.	Uređenje gradilišta i dokumentacija na gradilištu.....	133
11.	AKTI ZA UPORABU GRAĐEVINA DO ZAKONA O GRADNJI IZ 2013.	135
11.1.	Akti kojima se utvrđuje uporabljivost.....	135
11.1.1.	Redoviti akti (završno izvješće nadzornog inženjera, uprabna dozvola i potvrda da se ne izdaje akt za uporabu)	137
11.1.2.	Akti za legalizaciju.....	138
11.1.3.	Uvjerenje o vremenu građenja građevine	139
11.1.4.	Presumpcija uporabljivosti građevine	140
11.1.5.	Uvjerenje za uporabu građevine.....	141
11.1.6.	Fikcije uporabljivosti.....	141
11.2.	Pravne posljedice uporabljivosti	142
11.2.1.	Uporaba građevine	142
11.2.2.	Upis građevina u javne evidencije	143

11.2.3. Izdavanje rješenja za obavljanje djelatnosti po posebnom zakonu	144
12. UPORABNA DOZVOLA	145
12.1. Pravne posljedice uporabne dozvole.....	146
12.1.1. Početak korištenja i obavljanje djelatnosti.....	146
12.1.2. Evidentiranje građevine u katastru	146
12.2. Postupak izdavanja uporabne dozvole.....	147
12.2.1. Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole	147
12.2.2. Tehnički pregled	147
12.2.3. Uvjeti za izdavanje uporabne dozvole.....	149
12.3. Specifični uvjeti i slučajevi izdavanja uporabne dozvole	149
12.3.1. Pokusni rad	149
12.3.2. Privremena uporabna dozvola.....	150
12.3.3. Uporabna dozvola za dio građevine.....	150
13. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	150
13.1. Započeti postupci, izdani akti i primjena propisa.....	150
13.1.1. Započeti postupci.....	150
13.1.2. Zabilježba u zemljišnim knjigama.....	151
13.1.3. Građenje i uporabna dozvola	152
13.1.4. Rješenje o uvjetima građenja, potvrda glavnog projekta, građevinska dozvola, načelna suglasnost, načelna dozvola i rješenja Ministarstva	152
13.2. Uporabna dozvola za određene građevine.....	153
13.2.1. Građevina izgrađena na temelju akta za građenje izdanog do 1. listopada 2007. godine.....	153
13.2.2. Građevina izgrađena do 15. veljače 1968. godine	154
13.2.3. Građevina izgrađena, rekonstruirana, obnovljena ili sanirana u provedbi propisa o obnovi odnosno propisa o područjima posebne državne skrbi	154
13.2.4. Građevina koju je Republika Hrvatska stekla u svrhu stambenog zbrinjavanja.....	155
13.2.5. Građevina čiji je akt za građenje uništen ili nedostupan	156
13.3. Obavljanje poslova.....	156
13.4. Zakoni, drugi propisi, uzance i pravila	158
13.4.1. Produljenje važenja pravilnika, tehničkih propisa i priznatih tehničkih pravila	158
13.4.2. Posebne uzance o građenju	159

13.4.3. Prestanak važenja propisa.....	160
13.4.4. Stupanje na snagu Zakona.....	161

Davorin Oršanić, dipl. ing. arh.,
pomoćnik ministrice, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga
uređenja Republike Hrvatske

RJEŠENJA GRAĐEVINSKIH INSPEKTORA I KOMUNALNIH REDARA PREMA ZAKONU O GRAĐEVINSKOJ INSPEKCIJI

1. UVOD	165
2. POSTUPANJE I OVLAŠTI GRAĐEVINSKIH INSPEKTORA	166
3. DONOŠENJE INSPEKCIJSKIH MJERA	167
3.1. Naredba otklanjanja nepravilnosti tijekom građenja.....	168
3.2. Zabrana ugradnje građevnog proizvoda	174
3.3. Otklanjanje oštećenja na postojećoj građevini.....	180
3.4. Usklađivanje građenja	186
3.5. Uklanjanje građevine.....	193
3.5.1. Povreda odredaba ZOG-a.....	194
3.5.2. Donošenje rješenja o uklanjanju.....	195
3.5.3. Drugi slučajevi kad se donosi rješenje o uklanjanju	196
3.5.4. Rješenje o izvršenju.....	196
3.5.5. Rokovi	197
3.5.6. Usklađenje i rokovi.....	198
3.5.7. Posebno zaštićena područja	198
3.5.8. Građevine upisane u Registar kulturnih dobara RH	200
3.6. Zabrana uklanjanja građevine	205
3.7. Obustava građenja	209
4. OVLAŠTI I OBVEZE KOMUNALNIH REDARA TE OBVEZE STRANAKA I JAVNOPRAVNIH TIJELA	214
4.1. Uvodne napomene.....	214
4.2. Pokretanje i obustava upravnog postupka nadzora	215
4.3. Mjere komunalnog redara.....	216
4.3.1. Uklanjanje ruševine zgrade	216
4.3.2. Otklanjanje oštećenja pročelja i pokrova postojeće zgrade koja nisu nosiva konstrukcija.....	220

4.3.3. Uklanjanje građevine	225
4.4.4. Usklađivanje provedbe zahvata u prostoru koji nije građenje	229
4.4.5. Uklanjanje zahvata u prostoru koji nije građenje.....	232
4.4.6. Privremena obustava izvođenja radova	235
4.4.7. Dovršenje vanjskog izgleda zgrade	238
4.4.8. Izlaganje energetskog certifikata	242

Ana-Marija Končić,
voditeljica Zemljišnoknjižnog odjela Općinskoga suda u Sesvetama

ZAKON O GRADNJI – UPIS GRAĐEVINA U ZEMLJIŠNU KNJIGU

1. UVOD	247
2. ŠEST ZAKONODAVNIH RJEŠENJA U POVODU UPISA GRAĐEVINE U ZEMLJIŠNU KNJIGU, OD 1990. DO 2014.	248
3. DOSADAŠNJA PRAKSA ZEMLJIŠNOKNJIŽNIH SUDOVA	257
3.1. Upis pozitivne zabilježbe za već upisane građevine na prijedlog stranke.....	257
3.2. Upis građevina i pozitivne zabilježbe po službenoj dužnosti u zemljišnu knjigu	258
4. SEDMO RAZDOBLJE POZITIVNIH OČEKIVANJA – 1. SIJEČNJA 2014.	260
4.1. Upis građevina u katastarski operat i zemljišnu knjigu.....	261
4.2. Geodetski projekt.....	263
5. POSTUPAK PRED ZEMLJIŠNOKNJIŽNIM SUDOM	264
5.1. Dostavljanje prijavnog lista prema čl. 148. ZG-a.....	264
5.2. Postupanje zemljišnoknjižnog suda – čl. 149. ZG-a	264
6. ZAPOČETI POSTUPCI – UPIS POZITIVNE ZABILJEŽBE	266
6.1. Akti za uporabu za upis pozitivne zabilježbe u prijelaznom razdoblju	267
6.2. Uporabljivost rekonstruirane i ozakonjene građevine	268
7. IZDAVANJE UPORABNE DOZVOLE ZA GRAĐEVINE IZGRAĐENE PREMA PRIJAŠNJI PROPISIMA	268
8. ZAKLJUČNO	271

Desa Sarvan, dipl. iur.,

viša upravna savjetnica za pravne poslove, Istarska županija

UREĐENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA I FINANCIRANJE IZGRADNJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

1.	UVOD	275
2.	OPĆENITO O UGOVORIMA KOJE ZAKLJUČUJU JLS-i I TRGOVAČKA DRUŠTVA U KOMUNALNOM GOSPODARSTVU S PRIVATNIM OSOBAMA	276
2.1.	Zaključenje ugovora	277
2.2.	Nadležnost tijela i planiranje	277
2.3.	Predmet ugovora	278
2.4.	Način utvrđivanja konačne vrijednosti i mogućnosti oslobođenja od plaćanja komunalnog doprinosa	278
2.5.	Utvrđenje konačnog roka za izvršenje obveza	279
3.	UGOVORI O UREĐENJU GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA I O IZGRADNJI KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	279
3.1.	Ugovor o financiranju troškova ili dijela troškova potrebnih za izradu urbanističkog plana uređenja	280
3.2.	Ugovor o financiranju izgradnje komunalne infrastrukture	281
3.2.1.	Izuzetak od plaćanja komunalnog doprinosa	281
3.3.	Ugovor o izgradnji komunalne infrastrukture	282
3.3.1.	Investitor komunalne infrastrukture	282
3.3.2.	Povrat dijela sredstava i djelomičan prijeboj s komunalnim doprinosom	283
4.	KOMUNALNI DOPRINOS	283
4.1.	Izuzeća od plaćanja komunalnog doprinosa	284
4.2.	Rješenje o razmjernom povratu komunalnog doprinosa	286
5.	UMJESTO ZAKLJUČKA	287
6.	OGLEDNI PRIMJERI	288
6.1.	Primjer Ugovora o financiranju uređenja građevinskog zemljišta	288
6.2.	Primjer Ugovora o izgradnji komunalne infrastrukture (izgradnja nerazvrstane ceste za koju nisu riješeni imovinskopravni odnosi)	290

6.3. Primjer Suglasnosti privatnoj osobi – investitoru komunalne infrastrukture	293
6.4. Primjer Ugovora o financiranju izgradnje komunalne infrastrukture (financiranje izgradnje nerazvrstane ceste za koju nisu riješeni imovinskopravni odnosi).....	294
6.5. Primjer Rješenja o visini komunalnog doprinosa	297
6.6. Primjer Rješenja o razmjernom povratu sredstava komunalnog doprinosa	301

PRILOZI

1. ZAKON O PROSTORNOM UREĐENJU (Nar. nov., br. 153/13)	305
2. ZAKON O GRADNJI (Nar. nov., br. 153/13)	373
3. ZAKON O GRAĐEVINSKOJ INSPEKCIJI (Nar. nov., br. 153/13)	443